

*parvitas*¹³ – malenost služiti imenom ὀλιγότης, *paucitas* – malobrojnost, kako je trebao. I u 1. knjizi *O nebu*, u trećem poglavlju: »Anaksagora je krivo upotrijebio ovo ime, zove ga eterom umjesto vatrom.« Ipak to što ovdje kudi u 1. knjizi *Meteorologije*, u trećem poglavlju hvali: »Onaj koji se zove eter dobio je stari naziv, za koji mi se čini da je Anaksagora smatrao da znači isto što i vatra; [304] da je, naime, gornji svijet pun vatre, a sam je mislio da eterom naziva onu moć koja je tamo – to, doista, ispravno sudi.« Ovdje, dakle, hvali, što je tamo kudilo. No, budući da se ovdje može reći da je on vatru i eter držao istim, zašto tamo kaže da je zloupotrijebio ono ime uzimajući eter za vatru? To uistinu potvrđuje da i to Aristotel nije pregledao, kad je i sam u 1. knjizi *O elementima*, u trećem poglavlju napisao: »vatru i eter jednako zove«, jer je <i sam> mislio da je to isto, kako svjedoči Plutarh u 1. knjizi *Mišljenja*, u trinaestom poglavlju: »Da je naokolo razlive- ni eter vatren po <svojoj> biti.«

Ali u 1. knjizi *Fizike*, u četvrtom poglavlju napada ga u većim stvarima, tj. jer je rekao *da je sve u svemu*. A tko bi mislio da je rekao da je meso u kamenu ili slon u mravu? No zar se to ne bi zaključilo po Aristotelovoj misli? Nije li njegova prva materija sve s obzirom na mogućnost i ne izvode li se iz nje kao mogućnosti sve forme? Ista mogućnost za sve koja je u cijeloj materiji, postoji i u dijelu materije; iz cjelokupne mogućnosti materije izvode se sve forme, sve se također mogu izvesti iz mogućnosti <jednog> dijela materije. Tako bi se iz materije moga tijela mogli izvesti i slon i mrav i vatra i led i sve, pa i najsuprotnije forme. Od toga se ne može zamisliti ništa smješnije.

¹³ Usp. ARIST. *Metaph.* 1056b.28–31 (διὸ καὶ οὐκ ὀρθῶς ἀπέστη Ἀναξαγόρας εἰπὼν ὅτι ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν ἄπειρα καὶ πλήθει καὶ μικρότητι, ἔδει δ' εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ καὶ μικρότητι καὶ ὀλιγότητι· οὐ γὰρ ἄπειρα).